

ОБЩЕН ДОКЛАД ПО ГОДИШНА ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА ЧИТАЛИЩНАТА ДЕЙНОСТ ПРЕЗ 2025 Г. В ОБЩИНА ПАЗАРДЖИК

Съгласно приетата Програма за 2025 г. народните читалища в община Пазарджик са сред основните културно-образователни средища по места, с ясно изразена насоченост към утвърждаването им като съвременни информационни и обществени центрове. Програмата за развитие на читалищната дейност за 2025 г. се явява един от основните стратегически документи, който обобщава целите, приоритетите и задачите пред читалищата в общината.

Читалището като институция е неразривно свързано с културната история на Пазарджик. Община Пазарджик последователно оказва подкрепа за създаване на условия за пълноценна творческа дейност и постигане на поставените цели. И през 2025 г. читалищата на територията на общината реализираха многобройни и разнообразни инициативи.

Библиотечната дейност остава основен приоритет за повечето читалища. Наред с нея, в културните им календари бяха включени събития, свързани с традиционни народни празници и обичаи, отбелязване на значими годишнини и провеждане на събори в населените места.

Към читалищата функционират разнообразни колективи за любителско творчество – състави за народни танци и изворен фолклор, музикални школи по пиано, цигулка, акордеон и китара, школи по класически и модерен балет, литературни клубове, детски вокални групи, състави за стари градски песни и други. Насърчават се талантите както на младите хора, така и на представителите на по-възрастното поколение. Участниците отделят от свободното си време, за да развиват своите умения и да допринасят за обогатяването на духовния живот в общността.

Съществена част от дейността на читалищата е свързана с развитието и подпомагането на любителското художествено творчество. Читалището е естествен мост между миналото и съвременното, а ролята му за съхраняването, предаването и развитието на традициите е незаменима. Анализът на читалищните отчети показва, че художествените формации продължават да функционират активно, което е доказателство за устойчивостта на читалищната дейност. Всяко читалище, съобразно своите възможности, допринася за популяризирането на богатото културно наследство на общината. Съществуващите формации, групи и клубове по интереси са важен елемент от системата на допълващото образование и обхващат стотици участници, което потвърждава значимата образователна функция на читалищата. Независимо от постигнатите резултати, остава необходимостта от търсене на нови форми за откриване, развитие и изява на творческите заложи на деца и възрастни.

През 2025 г. Община Пазарджик оказва съдействие на читалищата в следните направления:

- търсене на иновативни форми за привличане на младите хора, съобразени с техните интереси и потребности;
- съхраняване на националните традиции, ценности и фолклор;
- популяризиране на културно-историческото наследство;
- развитие на традиционните читалищни дейности – библиотечна дейност, художествена самодейност, клубове и културни прояви;

- утвърждаване на читалищата като обществени, образователни и информационни центрове, осигуряващи равен достъп за всички.

И през 2025 г. Община Пазарджик беше желан и активен партньор, който подкрепя добрите инициативи и практики. През отчетния период бяха дофинансирани читалищни дейности на стойност 93 890 лв. в редица населени места, както следва: читалищата в селата - Црънча, Юнаците, Тополи дол, Гелеменово, Черногорово, Овчеполци, Пищигово, Величково, Братаница, Мало Конаре, Огняново, Говедере, Росен, Хаджиево, Ивайло, Главиница, Алеко Константиново, Дебращица, Драгор, Мокрище, както и НЧ „Хр.Ботев“ и НЧ „Виделина - 1862“ в Пазарджик. Тези средства допринесоха за устойчивостта и развитието на културните дейности, подпомагайки както текущата работа, така и реализирането на нови инициативи.

Съществен принос за развитието на читалищната дейност имаше и съвместната работа по проекта на Община Пазарджик - „Пазарджик – градът с голямо културно сърце“, реализиран в партньорство с водещи читалища. Чрез него бяха осигурени значителни финансови ресурси за разнообразни културни дейности, насочени към разширяване на участието и повишаване качеството на културните услуги, както следва:

- Народно читалище „Христо Ботев“ – 1897 г., гр. Пазарджик – 21 952 евро
- Народно читалище „Виделина 1862 г.“, гр. Пазарджик – 37 133 евро
- Народно читалище „Н. Й. Вапцаров – 1897 г.“, гр. Пазарджик – 51 275 евро
- Народно читалище „Отец Паисий – 1930 г.“, с. Величково – 32 242 евро

Читалищата в община Пазарджик, независимо от своята големина, структура и специфичен профил, продължават да изпълняват своята мисия – да бъдат центрове на духовност, култура и образование. Общата им цел е утвърждаването им като жизненоважна част от обществения живот, съхраняваща традициите и същевременно отворена към новите предизвикателства на съвремението.

Като естествено продължение на своята дейност през 2025 г. читалищата насочиха усилията си и към разширяване на социалната си роля, утвърждавайки се като достъпни пространства за общуване, образование и културен обмен. Все по-ясно се откроява тенденцията те да функционират и като среди за граждански диалог, подкрепящи местните общности.

В редица населени места читалищата се включиха активно в инициативи с обществена значимост – благотворителни кампании, доброволчески акции, образователни срещи и дейности, насочени към социалното включване на уязвими групи. Така се засили ролята им не само като културни, но и като социални институции.

Акцент през отчетния период беше поставен и върху подобряването на материалната база и условията за работа. Бяха предприети стъпки за обновяване на библиотечните фондове, модернизирани на техническото оборудване и създаване на по-привлекателна среда за посетителите.

Особено внимание беше отделено на работата с деца и ученици. Организиран бяха разнообразни извънкласни дейности – творчески

работилници, образователни програми, конкурси и инициативи, насочени към развитие на четивната култура и интереса към изкуствата.

Разширяването на партньорствата също бе важен елемент от дейността. Читалищата си сътрудничиха с образователни институции, неправителствени организации и културни институти, което допринесе за реализиране на съвместни инициативи и обмен на добри практики.

В условията на динамични обществени процеси читалищата продължават да се адаптират, съчетавайки традиционните си функции със съвременни подходи. Те остават ключов фактор за съхраняване на културната идентичност и за развитие на местните общности.

Предизвикателствата остават свързани с необходимостта от устойчиво финансиране, привличане на нови кадри и по-активно участие на младите хора. В този контекст е от съществено значение да продължи подкрепата от страна на Община Пазарджик, както и да се търсят нови възможности за проектно финансиране.

В заключение може да се обобщи, че през 2025 г. народните читалища в община Пазарджик не само съхраниха, но и надградиха своята дейност, утвърждавайки се като устойчиви и значими институции с ключова роля в културния и обществен живот.